

Phần	Năng lực	Mạch nội dung	Mức độ tư duy						Tổng % điểm
			Nhận biết		Thông hiểu		Vận dụng		
			Số câu	Tỉ lệ	Số câu	Tỉ lệ	Số câu	Tỉ lệ	
I	Đọc hiểu	VB văn học	3	15%	3	30%	1	15%	7 60%
II	Viết	Văn nghị luận	1*	10%	1*	15%	1*	15%	1 40%
Tỉ lệ %			25%		45%		30%		100%
Tỉ lệ chung			70%				30%		

TT	Nội dung/ Đơn vị kiến thức, kĩ năng		Mức độ đánh giá	Số câu theo mức độ nhận thức		
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng
1	Đọc hiểu: Văn bản văn học (truyện ngắn/ thơ tự do)	Truyện ngắn/ Thơ tự do	<p>Nhận biết:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhận biết đề tài, bối cảnh, chi tiết tiêu biểu. - Nhận biết được nhân vật, cốt truyện, tình huống, các biện pháp xây dựng nhân vật. - Nhận biết được những dấu hiệu về hình thức của thơ tự do: số tiếng trong câu, số câu, cách gieo vần, tạo nhịp. - Nhận biết được đặc điểm ngôn ngữ, đề tài, giọng điệu, nhịp điệu trong bài thơ; - Nhận biết được hình ảnh, biểu tượng tiêu biểu và nhân vật trữ tình trong bài thơ. <p>Thông hiểu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phân tích được tình cảm, thái độ của người kể chuyện. - Phân tích được vai trò, tác dụng của cốt truyện đơn tuyến và cốt truyện đa tuyến. - Hiểu và lí giải được chủ đề, tư tưởng, thông điệp mà văn bản muốn gửi đến người đọc thông qua hình thức nghệ thuật của văn bản. - Phân tích được tình cảm, cảm xúc, cảm hứng chủ đạo của tác giả trong bài thơ. - Phân tích được nét độc đáo của bài thơ thể hiện qua từ ngữ, hình ảnh, bố cục. - Tác dụng của trợ từ, thán từ, biện pháp tu từ được sử dụng trong văn bản. <p>Vận dụng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhận xét được nội dung phản ánh và cách nhìn cuộc sống, con người của tác giả qua văn bản. - Nêu được những thay đổi trong suy nghĩ, 	3 TL	3TL	1TL

			tình cảm, nhận thức của bản thân sau khi đọc văn bản.			
2	Viết	Viết bài văn phân tích một tác phẩm (truyện)	Nhận biết: -Xác định kiểu bài: phân tích (một tác phẩm truyện) - Xác định được cấu trúc, bố cục của bài văn phân tích 1 tác phẩm truyện. Thông hiểu: Viết bài văn phân tích tác phẩm văn học đảm bảo các yếu tố cơ bản: giới thiệu khái quát về tác giả và tác phẩm, phân tích được nội dung cơ bản, chủ đề và một số nét đặc sắc về nghệ thuật; khẳng định được ý nghĩa, giá trị của tác phẩm truyện. Vận dụng: vận dụng sáng tạo ngôn ngữ trong tạo lập văn bản. Bài viết mạch lạc, trôi chảy, liên kết chặt chẽ. Có sự sáng tạo trong dùng từ, diễn đạt, cảm nhận. Qua tác phẩm rút ra được ý nghĩa/ triết lí nhân sinh sâu sắc.	1*	1*	1*
		Viết đoạn văn ghi lại cảm nghĩ về một bài thơ tự do.	Nhận biết: -Xác định kiểu bài: đoạn văn ghi lại cảm nghĩ về một bài thơ tự do. - Xác định được cấu trúc, bố cục của đoạn văn ghi lại cảm nghĩ về một bài thơ tự do. Thông hiểu: Viết đoạn văn phân tích tác phẩm văn học đảm bảo các yếu tố cơ bản: giới thiệu khái quát về tác giả và bài thơ, ghi lại được cảm nhận của bản thân đối với những đặc sắc về nội dung và nghệ thuật, tác dụng của thể thơ tự do và những nét độc đáo của bài thơ; khái quát được cảm nghĩ về bài thơ. Vận dụng: vận dụng sáng tạo ngôn ngữ trong tạo lập văn bản. Đoạn văn mạch lạc, trôi chảy, liên kết chặt chẽ. Có sự sáng tạo trong dùng từ, diễn đạt, cảm nhận. Rút ra được giá trị và ý nghĩa của bài thơ.			
Tổng			3+1*	3+1*	1+1*	
Tỷ lệ			25%	45%	30%	
Tỷ lệ chung			70%		30%	

(Đề gồm có 01 trang)

PHẦN I. ĐỌC - HIỂU (6,0 điểm):

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

Mùa cha soi ếch

Khi những cơn mưa ồ ập kéo đến cùng với sấm vang chớp giạt, mọi nhà đóng kín cửa, ngồi trong nhà nhí nhách nhai ngô rang. Nhưng bố tôi lại phải đeo đèn ắc quy, xắn cao quần, cởi trần, đeo bên hông chiếc giỏ tre để bắt đầu chuyến đi xuyên đêm trên cánh đồng ngập nước. Bố đi bắt ếch để mẹ bán lấy tiền cho mấy anh em tôi đóng học phí.

Trước lúc ra đồng bao giờ bố cũng dặn bốn mẹ con tôi:

Mấy mẹ con ở nhà ngồi vào chỗ bố đã che ni lông ấy, đừng đợi bố. Lúc về bố sẽ bắt cho vài con cò mà nướng.

Rồi bố cười, tôi nhớ mãi nụ cười hiền hậu ấy. Nụ cười như để trấn an mấy mẹ con rằng đừng lo lắng gì cả, bố sẽ chân cứng đá mềm, sáng mai cả nhà sẽ được bố đánh thức bằng mùi thơm của thịt cò dưới bếp và nụ cười được mùa ếch rạng rỡ. Nhưng mỗi lần bố ra đồng mấy mẹ con đều không ngủ.

Dù mẹ hát ru, nhưng chúng tôi chỉ giả vờ nhắm mắt, để rồi mỗi khi chớp giạt là lại mở mắt nhìn ra hun hút đồng, hun hút mưa, hun hút chớp, chỉ để tìm một ánh đèn của bố. Thi thoảng nghe thấy tiếng thở dài nén nhẹ của mẹ là anh tôi lại hét lên:

- Kia rồi! Rõ ràng là con vừa nhìn thấy ánh đèn của bố.

Thằng em út cũng chen vào:

- Em cũng nhìn thấy, em còn thấy bố bắt được nhiều ếch ộp lắm cơ.

Mẹ bật cười, vỗ vai anh em tôi hát ru khe khẽ... Mẹ hát ru như để xoa dịu chính nỗi lo âu trong mẹ, ngoài kia mưa to lắm, sấm sét to lắm, rần rết ngày mưa có nhiều mà bố tôi thì đang bì bõm giữa cơn mưa vì cả nhà...

Bố không bao giờ đi soi ếch một mạch đến sáng mới về nhà, mà một đêm bố sẽ tạt qua nhà hai ba lần, nhất là những đêm sấm to ít người đi soi, bắt được nhiều ếch. Bố nhốt ếch vào

bao tải, che lại cho mẹ con tôi mảnh nilông. Có khi thấy mấy con mắt vẫn còn thao láo, bố cười bảo:

- Vẫn đợi bố cơ à? Hôm nay bố bắt được rất nhiều ếch nhé, lại còn cả cái này nữa.

Bố nói và giờ ra trước mặt chúng tôi một xâu cò trắng. Mấy anh em vỗ tay ầm ỹ, vớ lấy cái mẹt che đầu chạy ngay xuống bếp, thổi lửa nướng cò... Bố nhìn mấy mẹ con, nháy mắt bảo:

- Đây là đặc sản đây. Nhất mấy mẹ con nhé!

Rồi bố lại vội vã đeo giỏ đi về phía cánh đồng chớp giạt...

Giờ đi học giữa thành phố, mỗi lần mùa mưa đến, thấy sấm vang chớp giạt ngoài trời lại nhớ nôn nao mùa soi ếch. Trong giấc mơ tôi vẫn dõi tìm ánh đèn soi của bố giữa cánh đồng mênh mông nước.

(Vũ Thị Huyền Trang, “*Truyện đạo đức xưa và nay*”,

NXB Giáo dục Việt Nam, 2010, tr 24, 25, 26)

Chú thích:

Vũ Thị Huyền Trang (sinh năm 1987), tốt nghiệp khóa IX - Khoa Sáng tác - Lý luận & Phê bình văn học, trường Đại học Văn hóa Hà Nội (2006 - 2010) - tiền thân trường viết văn Nguyễn Du, hội viên Hội Văn học Nghệ thuật thị xã Phú Thọ, hội viên Hội Nhà văn Việt Nam. Chị là một cây bút trẻ với sức viết dồi dào và dẻo dai.

Truyện ngắn “**Mùa cha soi ếch**” là một trong những tác phẩm tiêu biểu của nhà văn viết cho thiếu nhi.

Câu 1. ((0,5 điểm) Xác định kiểu cốt truyện của văn bản trên.

Câu 2. (0,5 điểm) Xác định đề tài của văn bản.

Câu 3. (0,5 điểm) Hãy chỉ ra những việc làm của cha đối với mẹ và các con mỗi khi đi soi ếch đêm mưa.

Câu 4. (1,0 điểm) Phân tích tác dụng của việc sử dụng trợ từ trong câu văn: “*Mẹ hát ru như để xoa dịu chính nỗi lo âu trong mẹ, ngoài kia mưa to lắm, sấm sét to lắm, rầm rết ngày mưa có nhiều mà bố tôi thì đang bị bỡ ngỡ giữa cơn mưa vì cả nhà...*”

Câu 5. (1,0 điểm) Hình ảnh người cha hiện lên đối lập với bối cảnh thiên nhiên (mưa ồ ập, sấm vang chớp giạt, đêm tối hun hút). Sự đối lập này giúp làm nổi bật những phẩm chất nào của người cha?

Câu 6. (1,0 điểm) Nêu chủ đề của văn bản.

Câu 7. (1,5 điểm) Cảm xúc của nhân vật "tôi" ở phần cuối văn bản, gọi cho em những thay đổi gì trong suy nghĩ, cách sống của bản thân ?

PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)

Viết bài văn phân tích truyện “*Mùa cha soi ếch*” của Vũ Thị Huyền Trang được nêu trong phần Đọc hiểu.

-----**HẾT**-----

UBND XÃ NÚI THÀNH

HƯỚNG DẪN CHẤM GIỮA KỲ II

NĂM HỌC 2025-2026

MÔN: NGỮ VĂN 8

HƯỚNG DẪN CHẤM

TRƯỜNG THCS LÊ LỢI

(Hướng dẫn chấm này có 04 trang)

A. HƯỚNG DẪN CHUNG

- Giáo viên cần chủ động nắm bắt nội dung trình bày của thí sinh để đánh giá tổng quát bài làm, tránh đếm ý cho điểm. Chú ý vận dụng linh hoạt và hợp lý *Hướng dẫn chấm*.
- Đặc biệt trân trọng, khuyến khích những bài viết có nhiều sáng tạo, độc đáo trong nội dung và hình thức trình bày.
- Điểm lẻ mỗi câu và điểm toàn bài tính đến 0.25 điểm.

B. HƯỚNG DẪN CỤ THỂ

Phần I: Đọc hiểu(6,0 điểm)

Câu	Tiêu chí đánh giá	Điểm
1	Kiểu cốt truyện : đơn tuyến	0,5
2	Đề tài: Tình cảm gia đình	0,5
3	- Bố dặn: Ở nhà ngồi vào chỗ bố đã che ni lông; Không đợi bố về - Bố sẽ tạt qua nhà hai ba lần, nhất là những đêm sấm to. - Che lại mảnh nilông ... <i>Cách cho điểm:</i> + Nếu hs trả lời 2-3 các chi tiết đạt 0,5 điểm. + Nếu hs trả lời được 1 chi tiết đạt 0,25 điểm.	0,5
4	- Trợ từ : chính	0,5 0,5

	<p>+ Nuôi dưỡng lòng biết ơn: Luôn giữ cho mình một "ánh đèn" trong tim – đó là đạo lý "Uống nước nhớ nguồn", lấy tình cảm gia đình làm động lực để vượt qua khó khăn trong cuộc sống.</p> <p>+ ...</p>	
--	--	--

Phần II. Viết (4,0 điểm)

Hướng dẫn chấm	Điểm
*Yêu cầu chung: HS biết cách tạo lập một bài văn phân tích một tác phẩm truyện. Diễn đạt trôi chảy, bảo đảm tính liên kết; không mắc lỗi chính tả, từ ngữ, ngữ pháp.	
* Yêu cầu cụ thể Học sinh có thể triển khai theo cách khác nhau nhưng về cơ bản cần đảm bảo các ý sau:	
a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận: gồm 3 phần Mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài khái quát được vấn đề.	0,25
b. Xác định đúng vấn đề: Nghị luận về nội dung và nghệ thuật truyện “Mùa cha soi ếch” của Vũ Thị Huyền Trang.	0,25
c. Triển khai vấn đề: Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách nhưng cần chia vấn đề nghị luận thành các luận điểm, luận cứ phù hợp, thuyết phục; cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng, đảm bảo các yêu cầu sau:	3,0
A. Mở bài: - Giới thiệu về tác giả, tác phẩm. - Nêu ý kiến khái quát về tác phẩm.	0,25
B. Thân bài:	2,5
LĐ 1. Nêu nội dung chính của tác phẩm: Truyện kể về nhân vật người bố trong nỗi nhớ của nhân vật “tôi” – người kể chuyện. Cứ mỗi mùa mưa đến, hằng đêm người bố lại ra đồng bắt ếch để có tiền cho các con đóng học phí. Trước lúc ra đồng bao giờ bố cũng nói lời trấn an để mấy mẹ con yên tâm ở nhà. Mặc dù vậy mẹ con vẫn thao thức không ngủ, mong ngóng bố. Bố không bao giờ soi ếch một mạch đến sáng mới về nhà, mà tạt qua nhà hai, ba lần để “nhốt ếch vào bao tải, che lại cho mẹ con... mảnh nilông”. Giờ đây, nhân vật “tôi” đi học giữa thành phố nhưng mỗi mùa mưa đến vẫn không nguôi nỗi nhớ về bố, về ánh đèn soi ếch của bố...	0,25
LĐ 2: Nêu chủ đề của tác phẩm: Tôn vinh tình phụ tử, tình cảm gia đình và sự tần tảo của người lao động trong hoàn cảnh khó khăn. Phân tích nhân vật để làm sáng tỏ chủ đề	0,25

<p>Nhân vật người bố: lam lũ, vất vả, chăm chỉ lao động, có trách nhiệm với con cái, gia đình...(đi bắt ếch những đêm mùa mưa để có tiền cho con đóng học...); yêu thương, quan tâm đến các thành viên trong gia đình (che nilông, dẫn dò, trấn an bốn mẹ con trước khi đi soi ếch, tạt qua nhà...); lạc quan(dù cuộc sống khó khăn nhưng luôn vui vẻ cười rạng rỡ, trấn an vợ con,...)</p>	0,5
<p>Nhân vật tôi: có tâm hồn nhạy cảm, thấu hiểu được những hi sinh, vất vả, lam lũ của bố dành cho gia đình (nhớ mãi nụ cười hiền hậu của bố, không ngủ được mỗi khi bố ra đồng bắt ếch, mong ngóng, chờ đợi bố về, đi học xa nhà vẫn luôn nhớ về bố, nhớ ánh đèn soi ếch của bố...)</p>	0,5
<p>Các nhân vật khác: Người mẹ, người em út thấu hiểu, quan tâm, yêu thương bố (mấy mẹ con đều không ngủ, dù mẹ hát ru nhưng chúng tôi chỉ giả vờ nhắm mắt, thở dài nén nhẹ, hét lên khi nhìn thấy ánh đèn của bố...)</p>	0,25
<p><i>*HS có thể chỉ nêu và làm sáng tỏ chủ đề chính của truyện: Tôn vinh tình phụ tử, tình cảm gia đình</i></p>	
<p>LD 3: Phân tích tác dụng của một số nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật của tác phẩm(HS phân tích được ít nhất 3 ý trong các ý sau)</p> <p>+ Cốt truyện: Cốt truyện đơn tuyến, không có nhiều nhân vật, các tình tiết không quá cầu kì, phức tạp gần gũi với trẻ em; khơi dậy sự đồng cảm cho độc giả, nhất là các bạn trẻ.</p> <p>+ Ngôi kể: Sử dụng ngôi kể thứ nhất, người kể chuyện xưng “tôi”, tạo sự gần gũi đồng cảm giữa người kể chuyện và người đọc; người kể chuyện là người trực tiếp tham gia vào câu chuyện làm cho câu chuyện sinh động, chân thực.</p> <p>+ Nghệ thuật xây dựng nhân vật: xây dựng nhân vật chính chủ yếu qua hành động, lời nói và qua cảm nhận của nhân vật người con khiến nhân vật hiện lên vừa chân thực gần gũi vừa góp phần làm sáng tỏ chủ đề câu chuyện. Qua đó, khơi gợi trong bạn đọc tình yêu và sự trân trọng tình cảm gia đình, nhắc nhở mỗi người phải biết quý trọng những người lao động bình thường nhưng có trách nhiệm, giàu tình yêu thương.</p> <p>+ Ngôn ngữ: Ngôn ngữ bình dị, mộc mạc, đậm chất quê nhà góp phần khơi gợi cảm xúc ở người đọc về tình cảm gia đình, quê hương.</p> <p>+ Ý nghĩa nhan đề: "Mùa cha soi ếch" không chỉ là câu chuyện về mối quan hệ cha con mà còn là một tác phẩm thể hiện triết lý sống. Những giá trị như gia đình, yêu thương, và kỷ niệm đẹp về quê hương được khắc họa rất chân thực. Tác phẩm nhắc nhở chúng ta về tầm quan trọng của những mối quan hệ không thể thay thế trong cuộc sống và cách mà chúng ta nên trân trọng những gì thuộc về quá khứ.</p>	0,75
<p>C. Kết bài:</p> <p>- Khẳng định ý nghĩa, giá trị truyện “ Mùa cha soi ếch”</p> <p>- Bài học rút ra cho bản thân.</p>	0,25
<p><i>c. Chính tả, ngữ pháp, diễn đạt:</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp, liên kết văn bản...</p>	0,25
<p><i>d. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ...</p>	0,25

